

Voorzitter, college, raadsleden en overige belangstellenden.

Allereerst wil ik namens PRO Groen mijn complimenten uitspreken voor al diegenen die een bijdrage geleverd hebben aan deze begroting.

Deze begroting is kleurrijk aan beeldvorming. Het woord groen komt er relatief vaak in voor, welgeteld 51 keer.

PRO Groen is een nieuwe partij die alles graag op een groene manier opgelost ziet worden.

PRO staat voor, VOOR verandering geen stilstand. Stilstand is achteruitgang.

PROgressief. Progressie vooruitgang.

Groen staat voor gezonde omgeving (milieu), gezond eten en bewegen, circulaire systemen, Duurzaamheid. Lokale diversiteit in flora en fauna. Groene waterstof, groene energie en nog veel meer maar dat komt in ons programma wel terug.

Klimaat

Door klimaatverandering zullen we in Nederland vaker last krijgen van hete dagen, van heftige regenval en van droogte. Daarnaast zal het risico op overstromingen toenemen. Nederland zal zich daaraan moeten aanpassen (**adaptatie**) en tegelijkertijd klimaatverandering moeten voorkomen (mitigatie).

Groen voor grijs is een oplossing tegen hittestress, klimaat mitigatie, en dit zie je ook terugkomen als een opmerking in deze begroting. Zie hiervoor blz. 55 subsidieregeling Meergroeninmijnvoortuin.

Vragen die hierbij opkomen:

- Hoeveel geld zit er in de regeling?
- Is er al een idee hoe dit verder wordt ingevuld?
- Is de volgende raad aan zet?

In de tijd van de slavernij zeiden mensen: 'We kunnen hier niet mee stoppen, want we zijn ervan afhankelijk, en anders stort het hele systeem in elkaar.' Vandaag de dag worden precies dezelfde argumenten gebruikt als het aankomt op klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis.

"Ik wil vandaag ook een woord introduceren: Ecocide

"ecocide" betekent onwettige of moedwillige handelingen plegen met de wetenschap dat er een aanzienlijke kans op ernstige en wijdverbreide of langdurige schade aan het milieu veroorzaakt is door die handelingen.

Een aantal advocaten zijn bezig dit als 5e punt bij het verdrag van Rome op te voeren.

Ik zou het graag zien dat we dit meenemen!

Corona

Vanaf maart 2020 beheerst Covid 19 onze maatschappij in Nederland en ook in Voerendaal. Na 20 maanden heeft Corona nog een grote impact op het bedrijfsleven, de scholen, het uitgaansleven, het sporten en vele vormen van ontspanning. We leven nu in een digitale controle staat van QR code en testen, maar zouden ook meer aandacht moeten besteden aan meer bewegen en gezonde voeding voor een fit lichaam. Ook in Voerendaal kan dat.

In onze sociale omgeving moeten we op elkaar blijven letten, niet iedereen kan zich aanpassen of heeft familieleden/vrienden die kunnen helpen. Er wordt een beroep gedaan op ons sociaal gevoel.

PRO Groen Algemene indruk en procesgang begroting 2022

De begroting is een stuk leesbaarder dan andere jaren. Er worden risico's benoemd, maar niet in financiële waarden. Wat ik wel jammer vind. Hier had ik meer cijfermateriaal bij gezien.

Flora en Fauna

We zullen in Voerendaal goed op onze flora en fauna moeten letten. We zouden graag inheemse soorten zien in plaats van exoten. Samenwerking zoeken met onze lokale agrariërs om de natuur meer kansen te geven, diervriendelijker te maaien en erosiewerende maatregelen te nemen (graften versterken, meer bomen planten en bermen natuurvriendelijker maaien)
De Jacht op dieren zo beperkt mogelijk blijft.

Milieu

Het budget, 236k is vrij laag op dit gebied. Het wordt benoemd als belangrijk. afgelopen jaren zie je een stijging van het budget.

- Maar is dit voldoende gezien alle taken?

Omgevingswet

! juli 2022 treed de nieuwe omgevingswet in actie. Als Voerendaal lijkt het alsof we nu pas beginnen te veranderen. 80.000 extra om het te implementeren is wel veel en veel te laat gezien de lange tijd van voorbereiding.

Duurzaamheid

Een breed begrip. Tegenwoordig voor vele doelen gebruikt. De Dikke van Dale beschrijft het woord "duurzaam" als: '1 lang durend; 2 weinig aan slijtage of bederf onderhevig; 3 het milieu weinig belastend: duurzame energiebronnen wind, zon, waterkracht, enz. ; duurzaam produceren (Dikke Van Dale, 2020).'

In de Novi van september dit jaar zie je heel van die begrippen terugkomen. Bijvoorbeeld duurzame energiebronnen. Een onderdeel hiervan is de Warmte transitie. De Transitie visie warmte, welke wij pas in december behandelen, heeft Voerendaal ook een taak mee, maar dit wordt nergens vermeld in de begroting. Hier volgen enkele vragen:

- *Waarom komt dit onderwerp niet voor in deze begroting?*
- *Indien wel waar zetten we op in?*
- *Is er geen kostenpost opgenomen voor deze transitie?*

341.000 voor duurzaamheid

- Zijn dit vooral initiatieven vanuit parkstad?
- Hebben we geen eigen initiatieven waar we dit geld kunnen voor inzetten?

In de commissie heb ik het krantenartikel over de Duurzaamheidsplatform aangehaald. Doordat we in de toekomst veel meer, zie ook de novi, keuzes moeten maken op het terrein van duurzaamheid. Is het idee wel goed om een systeem te bedenken waarin de raad geadviseerd kan worden. Maar de wijze van invulling kan op diverse manieren. Platform zoals ,maatschappelijk platform. Een extra commissie naast leefomgeving en samenleving of met burgerfora. Een groep van burgers oproepen om op een onderwerp, thema, een mening, visie mee te geven. Deze discussie moet in mijn ogen eerst met de raad besproken zijn en dan een keuze wordt gemaakt welk manier we gaan toepassen.

Wonen

Bouwen voor de juiste doelgroepen blijft belangrijk
Tiny houses zet ze slim in.

Samenwerking

Samenwerking blijft belangrijk, maar niet ten koste van de burger zelf. Wel samen met de burger.

Gemeentelijke belastingen

Ten aanzien van de gemeentelijke belastingen zien wij de tarieven wederom stijgen!

De OZB-belasting dient niet de sluitpost van onze begroting te zijn. We wonen in een prachtige gemeente die we voor onze burgers ook betaalbaar dienen te houden.

slotparagraaf

We zijn niet met alle keuzes eens wat er in de begroting is verwerkt. Ik mis achtergrondinformatie!.
Omgevingswet als voorbeeld 1 of 2 extra fte? voor 80.000 euro is dit niet op een andere wijze in te vullen of zijn we te laat?

Ook bij duurzaamheid gaan we leunen op wat vanuit parkstad richting Voerendaal komt. Daardoor verlies je de regie wat mij niet handig lijkt.

We hoeven niet het wiel opnieuw uit te vinden maar we kunnen meer. samenwerking kan wel in iets wat voordeel oplevert in kosten. Maar de inhoud bepaal jezelf.